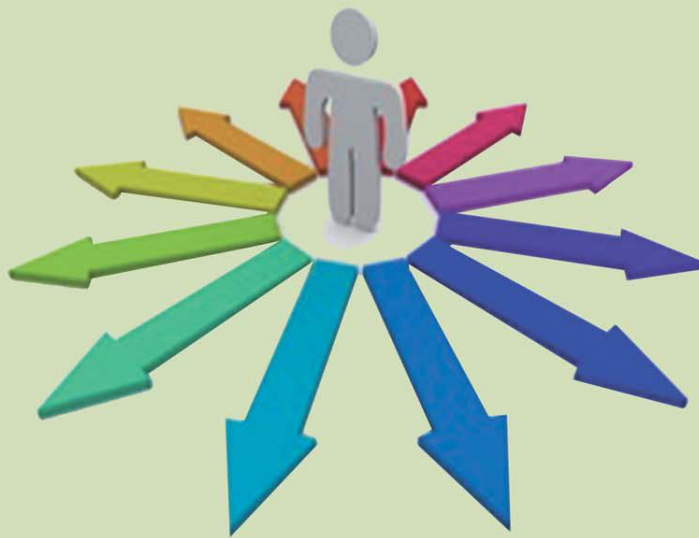

الگوهای سناریونویسی

در مدیریت بحران

(مدل های مدیریت بحران، روش های تدوین سناریو، سامانه واکنش اضطراری)

تألیف و گردآوری:

حمید اسکندری

رزمایش و سناریو نویسی

پدافند غیرعامل

تألیف و گردآوری:

حمید اسکندری

انتشارات

سرشناسه	: اسکندری، حمید، ۱۳۳۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: رزمایش و سناریونویسی پدافند غیرعامل / گردآوری و تألیف حمید اسکندری.
مشخصات نشر	: تهران: بوستان حمید، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۲ ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۱۲-۳۱-۳
وضعیت فهرست نویسی: فیبا	
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: مدیریت بحران - برنامه‌ریزی
موضوع	: دفاع غیر نظامی
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۲ ۵ر۴ الف/۴۹ HD
رده بندی دیویی	: ۶۵۸/۴۰۵۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۸۹۰۴۹

عنوان	: رزمایش و سناریونویسی پدافند غیرعامل
تألیف و گرد آوری:	حمید اسکندری
ناشر	: بوستان حمید
چاپ	: اول (زمستان ۱۳۹۲)
شمارگان	: ۱۴۰۰
قیمت	: ۷۵۰۰ تومان

• کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه‌برداری برای ناشر محفوظ است. (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است).

تلفن ناشر و پخش: ۳۳۷۰۰۹۲۷ ۰۹۱۲۲۳۷۵۰۳۹ ۰۹۳۷۲۳۷۵۰۳۵

پیش‌گفتار

بحران‌ها به دلیل ماهیت و شرایط خاصی که در موقعیت‌های اضطراری بوجود می‌آید، فراتر از آن هستند که با امکانات و برنامه‌های موجود مدیریت شوند. غیرمنتظره بودن بحران‌ها همراه با عدم توانایی در تعیین زمان و مکان دقیق وقوع آن‌ها، حجم بالای اطلاعات رسیده، گستردگی تخریب و خسارات مالی و جانی ایجاد شده، تعدد سازمان‌های درگیر و ماهیت چندوجهی آن، همه و همه سبب می‌شود که مدیران به طور مرتب با شرایطی مواجه شوند که نیازمند اتخاذ تصمیمات سریع و صحیح است. علم مدیریت با ارائه چارچوبی برای تصمیم‌گیری‌ها سعی دارد این حوادث را به بهترین نحو کنترل نماید.

استفاده از نظام برنامه‌ریزی در اداره بحران‌های کشورهای یک اصل شناخته شده است. اگر به تاریخچه مدیریت بحران دقت شود، متوجه می‌شویم که سیر تاریخی خاصی در برنامه‌ریزی مدیریت بحران دیده می‌شود. اولین مدل برنامه‌ریزی برای شرایط بحران، برنامه‌ریزی مبتنی بر سناریو بوده است.

سناریوها برای استفاده در طراحی اقدامات آمادگی ملی استفاده می‌شوند. در واقع، سناریوها جزء ابزارهای برنامه‌ریزی محسوب می‌شوند. بر اساس سناریوها است که نیازهای مقابله شناسایی شده و کلیه سطوح دولت و دستگاه‌ها می‌توانند از این سناریوها به عنوان مرجع برنامه‌ریزی استفاده نمایند. سناریوها هر از چندگاه نیاز به مرور دارند تا دقت و کارایی خود را حفظ نمایند. سناریوها اساس و پایه شناسایی قابلیت‌ها در همه حوزه‌های مأموریتی و سطوح هدف آن قابلیت‌ها برای پیشگیری، مقابله و بازیابی مؤثر از وقایع بزرگ هستند. همچنین سناریوها به عنوان پایه اجرای رزمایش‌های متعدد با سناریوهای مختلف هستند.

سناریوهای رزمایش باید به گونه‌ای طراحی شوند که به صورت ملی، استانی و دستگاهی قابل پیاده‌سازی باشند. دستگاه‌ها و حوزه‌های مختلف حکومتی می‌توانند این سناریوها را برای خود به صورت تخصصی‌تر و عمقی‌تر گسترش بدهند.

(پنج)

رزمایش یک تمرین جدی است که جهت کسب و افزایش آمادگی دستگاه‌ها در برابر تهدیدات و بحران‌های احتمالی، شبیه‌سازی و اجرا می‌گردد. هدف کلی از انجام رزمایش، پایداری و تداوم چرخه خدمات و تولیدات زیرساخت‌ها و دستگاه‌های اجرایی در برابر تهاجم سازمان یافته دشمن به منظور کاهش آسیب پذیری و حفظ زیرساخت‌ها با تأکید بر افزایش آمادگی و سرعت عمل در واکنش به تهدیدات می‌باشد. در این کتاب ابتدا در فصل اول الگوهای تدوین سناریو، روش‌ها و گام‌های سناریو نویسی بصورت مباحث نظری شرح داده شده است. در فصل دوم کلیات و مراحل مدیریت رزمایش ارائه شده و در فصل سوم قواره‌ها و الگوی پیشنهادی در رزمایش‌ها بصورت کاربردی طرح شده و در ضمیمه کلیات مدیریت بحران و مدل‌های مطرح بصورت خلاصه آورده شده است. با توجه به کمبود منابع، امیدواریم این کتاب مورد استفاده کارشناسان و دانشجویان قرار گرفته و در راستای افزایش دانش مدیریتی مدیران و کارشناسان دستگاه‌های اجرایی کشور در طراحی و اجرای رزمایش‌ها و سناریوهای مورد نیاز آن، مورد بهره‌برداری قرار گیرد. در پایان لازم می‌دانم از خوانندگان محترم جهت نقصان احتمالی آن پوزش خواسته و نقد و نظر صاحب‌نظران گرامی را به جان می‌پذیرم.

با تشکر

مؤلف

(شش)

فهرست مطالب

فصل یک: روش های تدوین سناریو.....	۹
۱- تعاریف	۱۱
۲- تعریف و ویژگی های سناریو.....	۱۲
۳- روش های تدوین سناریو.....	۲۲
۳-۱- گام های هفت گانه برای سناریوسازی موفق.....	۲۲
۳-۲- یک روش نه مرحله ای.....	۲۳
۳-۳- مدل شبکه ای جهانی برای تدوین سناریو.....	۲۴
۳-۴- سناریو نویسی نظامی.....	۲۸
۳-۵- سناریو نویسی برای واحدها و بنگاه های کسب و کار.....	۲۹
۴- گام های پیاده سازی روش سناریو.....	۳۳
۵- سایر مباحث.....	۳۵
۶- مخروط توجیهی.....	۳۸
۷- تدوین سناریوی معیار.....	۳۹
فصل دوم : رزمایش و مراحل اجرا.....	۴۳
۱- تعریف.....	۴۵
۲- اهداف و مزایای انجام رزمایش.....	۴۵
۳- تشریح مراحل مدیریت رزمایش.....	۴۶
۴- طراحی رزمایش.....	۴۹
۵- اجرای رزمایش.....	۶۳
۶- مرور دقیق رزمایش.....	۶۵
۷- تثبیت نتایج رزمایش.....	۶۶
۸- یک روش کلی طراحی و اجرای رزمایش.....	۶۷

